

ben løser ikke længer som den Gang sine Opgaver for største Delen ved blotte Spekulationer, Løsningen bygges paa Erfaring og Iagttagelse, bygges op franedet, for at Grunden kan ligge fast. Man undersøger selve Erkendelsesevnsens Natur og Begrænsning for ikke at forfalde til Fantasterier, og idet man overalt søger ind til de enkleste Bestanddele og deres Sammensætning og Samvirken, fra Virkningen søger tilbage til den tidt dybt og skjult liggende Aarsag eller Aarsagsrække, gaar man strengt metodisk til Værks. Hvor Emnet er undraget umiddelbar Iagttagelse, som f. Eks. ved Historien, gransker man sine Kilders Beskaffenhed og Værdi, inden man bruger dem, nøjes ikke som i gamle Dage med at skrive en tiende Bog ved at gøre vilkaarlige Udpluk af ni foreliggende ældre. Hver Videnskab eller hvert selvstændigt Videnskabsled kræver nu, som det en Gang ved en snurrig Fortalelse blev sagt, en fuld Mands hele Kraft. Universitetet, der bl. a. og væsentlig ogsaa skal repræsentere Videnskaben, maa derfor, idet denne skyder nye Skud, bestandig udvide sine Rammer og sine arbejdende Kræfter, hvis det skal kunne komme den videnskabelige Trang i Befolkningen og selve Videnskabens Krav i Møde paa fyldestgørende Maade.

Saadanne Tanker er det, der er Udgangspunktet for Lovforslag som det foreliggende. Mangen Gang gaar man ud paa at skaffe en fremragende videnskabelig Kraft en Arbejdsplads ved Universitetet og derved sikre sit eget Land de Værdier, dens Virksomhed kan skabe, samtidig med at den giver et Indskud i alle Landes videnskabelige Udvikling. Til andre Tider er det et blivende Embede, der maa oprettes, fordi den Opgave, dets Indehaver skal arbejde med, ikke kan undværes i Universitetets samlede Arbejdsprogram. Lovforslaget heri peger vistnok i begge Retninger.

Under Henviſning til det her fremsatte skal jeg anbefale Lovforslaget til velvillig Fremme, som det foreligger, anbefale det ogsaa paa mit Partis Vegne, ligesom jeg dertil følger en Anbefaling af det andet foreliggende Lovforslag.

Foss: Næst at anbefale Forslaget til Lov om Oprettelse af nye Professorater ved den polytekniske Læreanstalt ikke mindre end det andet Forslag, der foreligger, vil jeg gerne benytte Lejligheden til at spørge den højtærede Undervisningsminister, om Ministeren er i Stand til at udtale sig om, hvorvidt der paatænkes Foranstalt-

ninger til at møde Pladsmangelen paa den polytekniske Læreanstalt. Forholdet er jo det, at uanset Ansættelsen af nye Lærerkæfter er der en saadan Pladsmangel, at man har maattet skride til at begrænse Adgangen til den polytekniske Læreanstalt, og saa vidt jeg ved, er Forholdet det, at selv om de studerende har bestaaet Adgangsprøver, som ellers har været krævede for Adgang til at studere paa denne, kan de ikke mere gøre Regning paa at komme derind, fordi man paa Grund af Pladsmangel har maattet sætte en Grænse, og saa er det ikke unaturligt, at man derved udelukker dem, som har faaet de ringeste Resultater ved Adgangsprøven. Saaledes har jeg forstaaet, at Forholdet er ordnet, men dette beror paa, at den polytekniske Læreanstalts Lokaler ikke slaar til, og saa vidt jeg ved, har man længe mellem Læreanstalten og Ministeriet forhandlet om en Udvej til at skaffe Plads til flere Elever. Hvis nu Forholdet var det, at den polytekniske Læreanstalt opdrog flere Teknikere og Ingeniører, end vi har Brug for, vilde der maaske ikke være saa særlig Grund til at beklage sig over den Situation, der udvikler sig, og det bl. a., fordi det altid har været saaledes paa den polytekniske Læreanstalt, at en Del af de studerende ikke magter at gennemføre Studiet. Det er et Studium, der stiller ret store Krav til baade Evner og Flid, og det er en gammel Erfaring, at en betydelig Procentdel af dem, der begynder Studiet, opgiver det under Vejs, fordi de ikke kan klare navnlig den første Del af Eksamen med de videnskabelige Fag. En Ordning, hvorved man paa en Maade skærper Betingelserne for Adgang, har visse Fordele, idet det nok kan paaregnes, at en Del af dem, der ikke kan gennemføre Studiet, netop vil findes blandt dem, der har faaet de laveste Resultater ved Adgangsprøverne, og der er ingen Tvivl om, at det er yderst uheldigt for et ungt Menneske at anvende sin Tid paa et saadant Studium uden at kunne gennemføre det. Han kan derved let blive mere eller mindre forkvaklet i sin Uddannelse, og mange af dem, der ikke fører Studiet igennem, vilde sikkert have mere Gavn af at gaa over i praktisk Arbejde og derved uddanne sig langt bedre til Livets Gerning end ved et ufuldført Studium og et Studium, som maaske kun er drevet med halv Kraft. Hvis det altsaa kun var en Skærpelse af Betingelserne, der var Tale om, og Læreanstalten i øvrigt skaffede et tilstrækkeligt Antal uddannede Kræfter, vilde der være